

Potenciál výroby vodíku z OZE

studie zaměřená na ČR v roce 2040

Michal Kocůrek

Horný Smokovec, Jesenná konferencia SPNZ

1.-2. října 2020

EU carbon neutrality: Leaders agree 2050 target without Poland

🕒 13 December 2019

Deutschland soll Wasserstoff-Land werden

Veröffentlicht am 10.06.2020 | Lesedauer: 5 Minuten

BUSINESS NEWS JULY 8, 2020 / 12:39 PM / UPDATED 3 MONTHS AGO

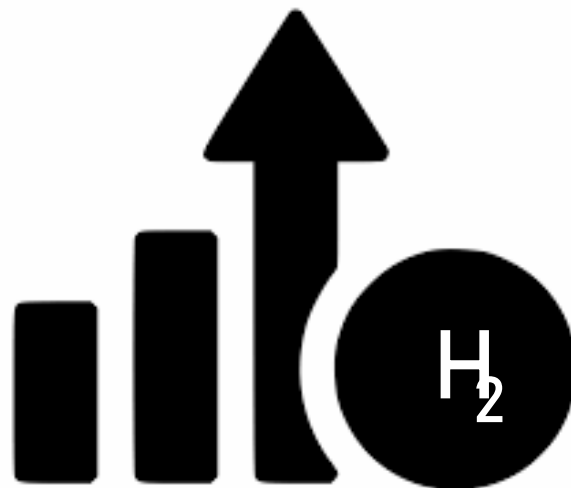
Europe maps out green hydrogen vision on path to net-zero

Kolik vodíku lze v ČR vyrobit z OZE v různých variantách rozvoje ES do roku 2040?

Kolik emisí CO₂ lze touto cestou ušetřit a kolik to bude stát?

Jak si stojí potenciál ČR ve srovnání s klíčovými evropskými vodíkovými strategiemi?

Potenciál výroby vodíku z OZE

Potenciál výroby vodíku z OZE

Kategorizace vodíku

zelený H₂

H₂ = 0 g CO₂/MJ

bezemisní

**pro výrobu využity výhradně
obnovitelné zdroje
(primárně sluneční a větrné)**

modrý H₂

H₂ <36,4 g CO₂/MJ

nizko-emisní

**pro výrobu využity zemní
plyn (včetně CCS) nebo jádro**

šedý H₂

H₂ >36,4 g CO₂/MJ

fosilní

**pro výrobu využita fosilní
paliva (bez CCS)**

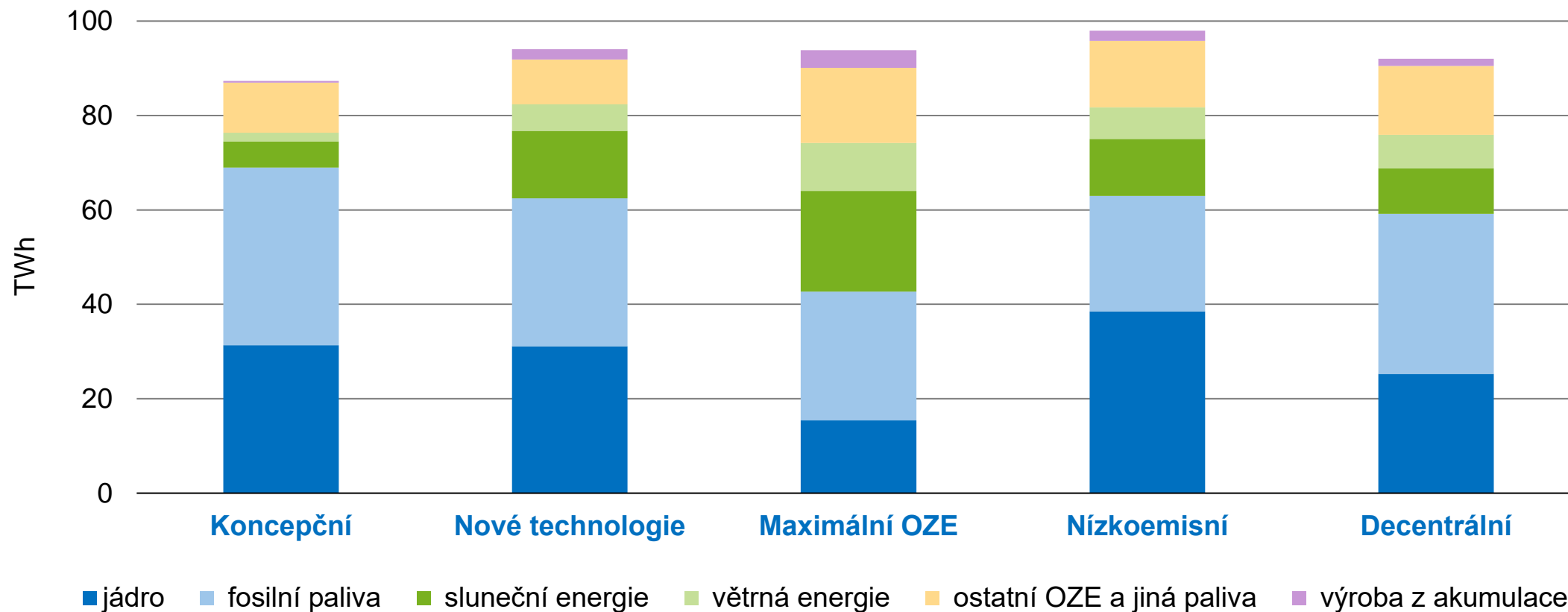
Potenciál výroby vodíku z OZE

Nástroje pro flexibilitu v elektrizační soustavě

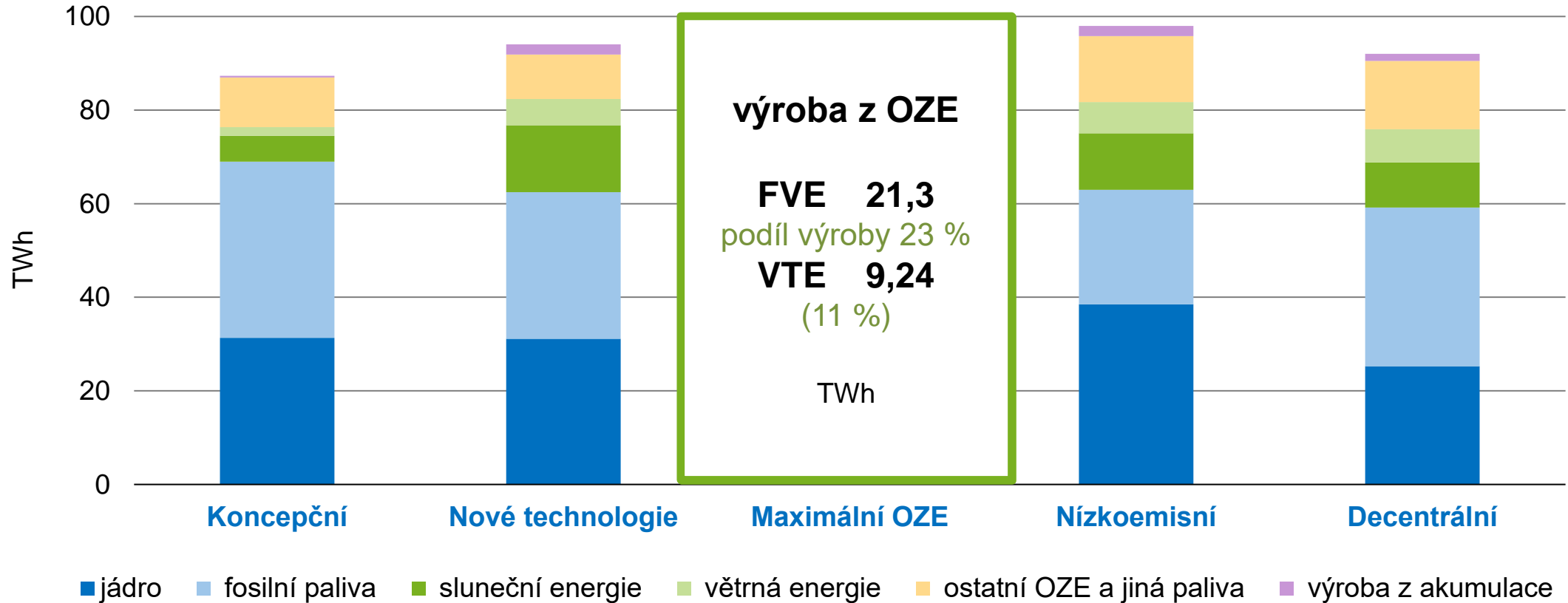
Potenciál výroby vodíku z OZE

Výroba elektřiny v roce 2040

Potenciál výroby vodíku z OZE

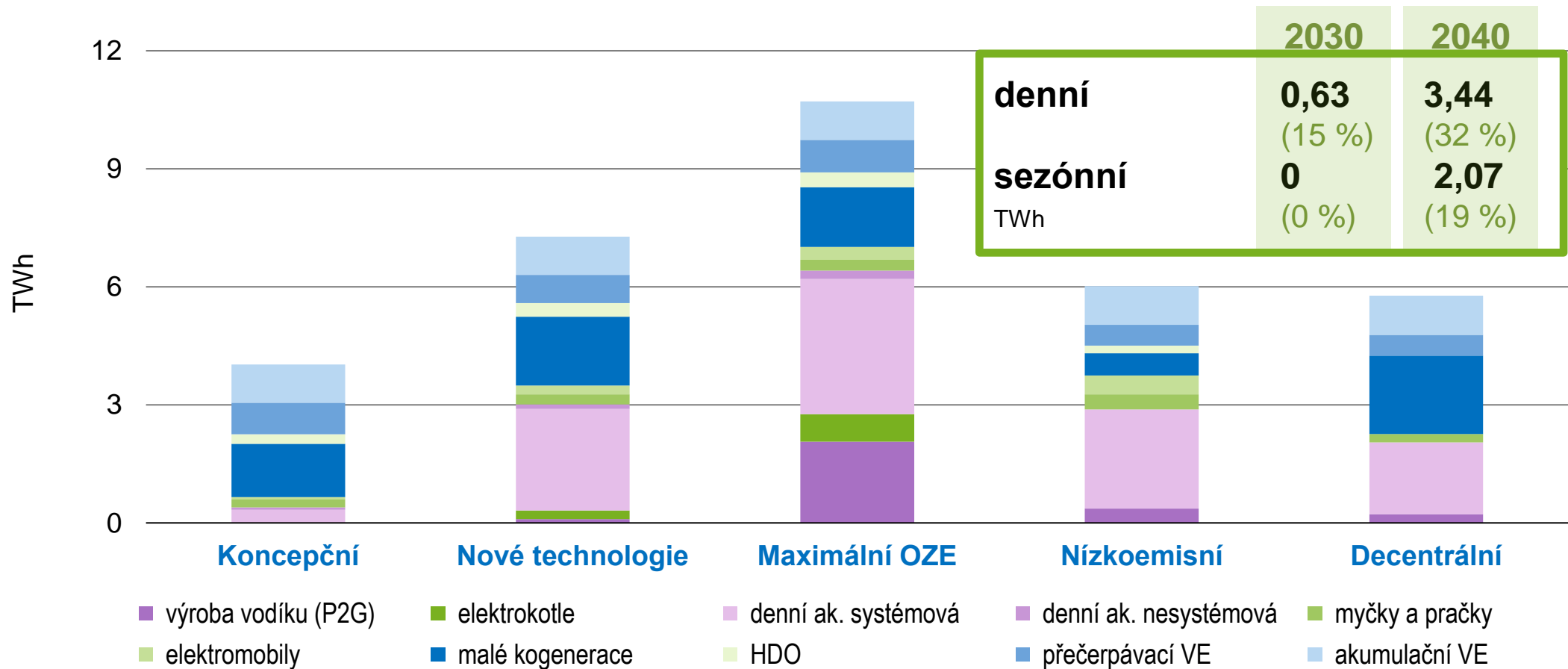
Výroba elektřiny v roce 2040

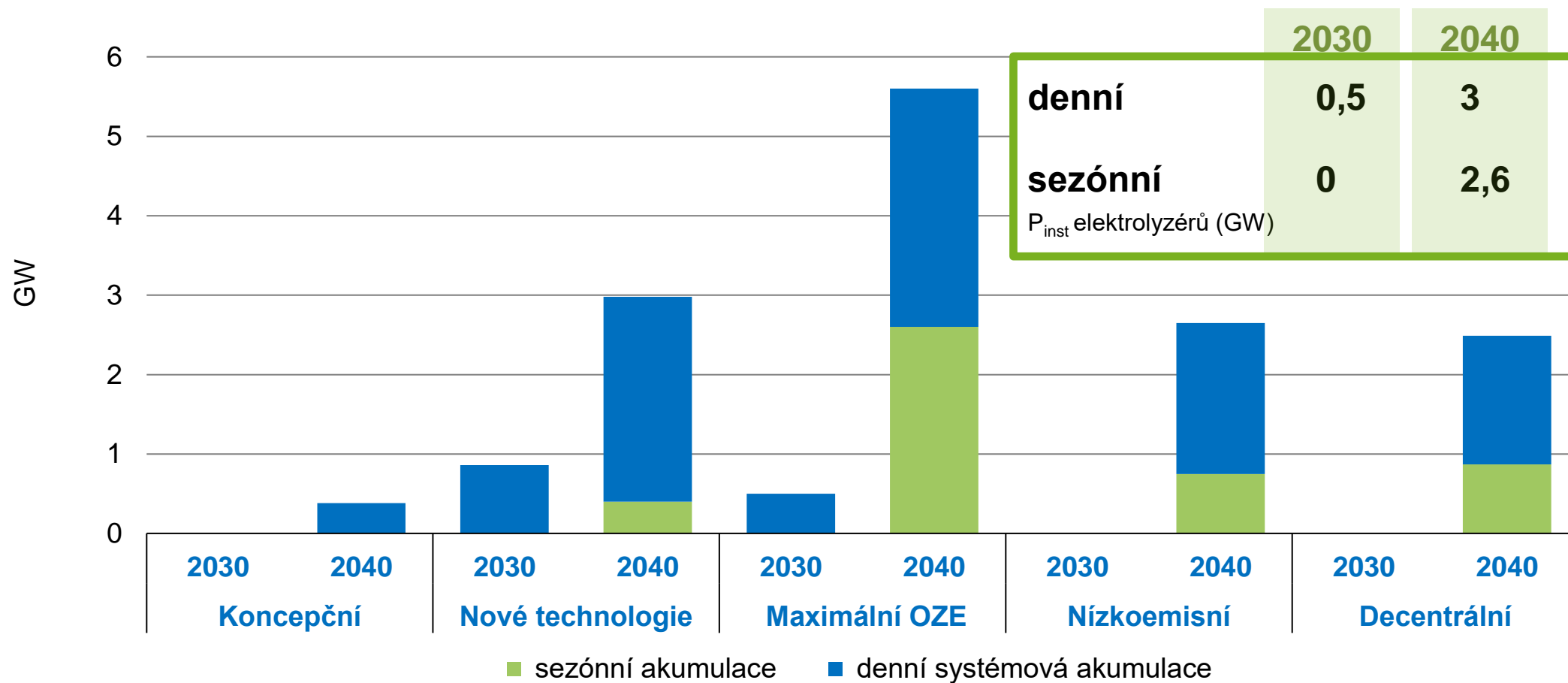
Potenciál výroby vodíku z OZE

Regulační energie dle kategorií nástrojů flexibility – rok 2040

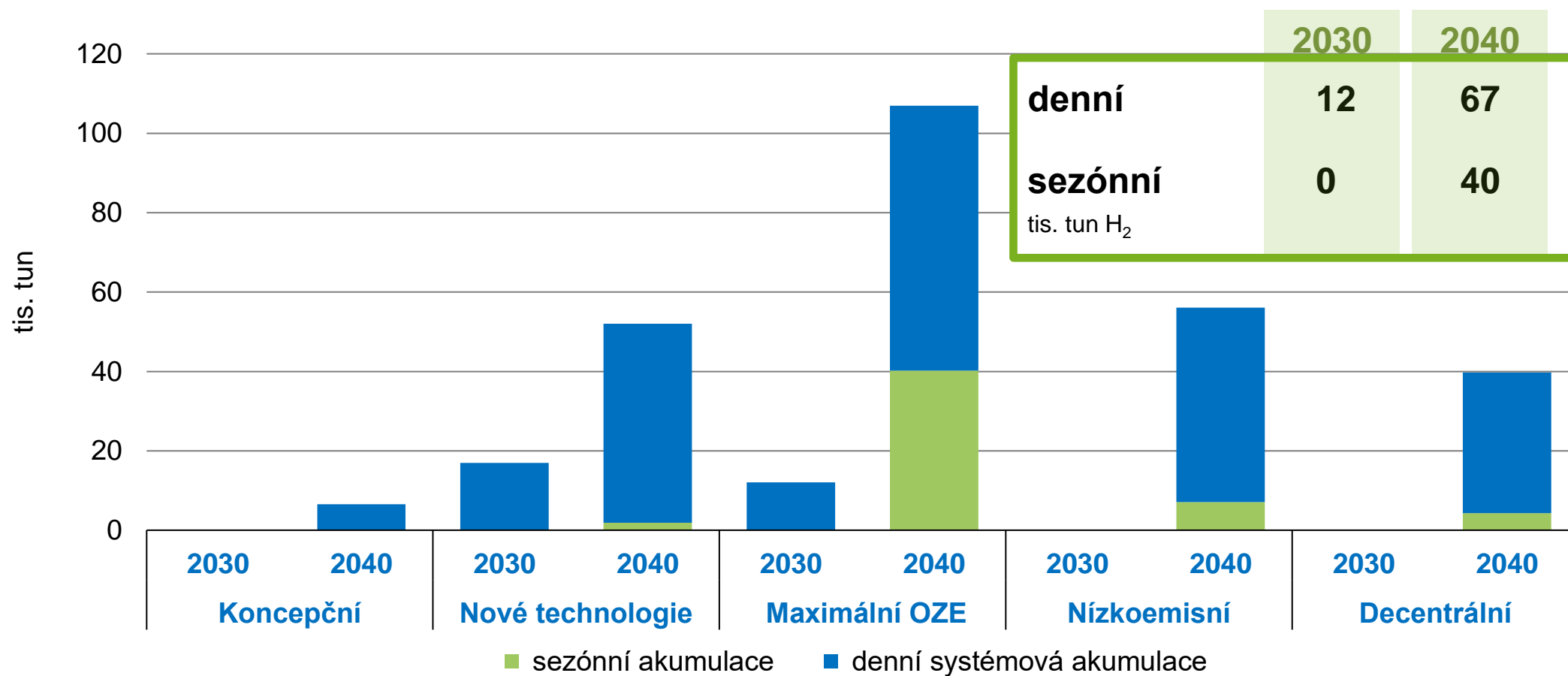
Potenciál výroby vodíku z OZE

Instalovaný výkon elektrolyzérů pro výrobu vodíku v roce 2030 a 2040

Potenciál výroby vodíku z OZE

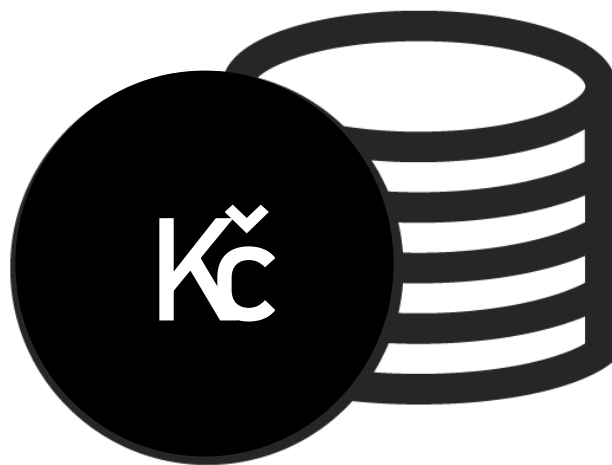
Hmotnostní zobrazení výroby v roce 2030 a 2040

Potenciál výroby vodíku z OZE

Výroba vodíku v ČR (v tis. tun/rok)

závod	projektovaná výroba	výroba z OZE	
	2020	2030	2040
Unipetrol Litvínov	98 000		
Unipetrol Kralupy	7 000		
Synthos Kralupy	2 500		
BorsodChem MCHZ Ostrava	14 963	12 000	107 000
DEZA Valašské Meziříčí	1 400		
Spolchemie Ústí nad Labem	3 000		
celkem	126 863	9%	84%

Ekonomické dopady výroby vodíku z OZE

Vstupní parametry pro výpočet nákladů na výrobu vodíku

		2020	2030	2040
PEM elektrolyzér	MW	1	5	10
CAPEX	mil. eur/MW _{el}	1,00	0,53	0,36
OPEX	% CAPEX	4	3	2,5
energetická náročnost	kWh _{el} /m ³ _{H2}	5,09	4,72	4,63
diskontní sazba	%	0	5	5
životní cyklus	let		20	

CAPEX – pouze výdaje na pořízení elektrolyzéro (nikoli připojení k síti, zásobník, měření kvality apod.)

OPEX – roční náklady nezávislé na produkci vodíku (např. mzdy, pojištění, údržba apod.); nezahrnuje variabilní náklady na palivo (elektřina a voda)

Vychází z rozsáhlé rešerše provedené v rámci projektu STORE&GO

Ekonomické dopady výroby vodíku z OZE

Vliv ceny elektřiny a doby využití na cenu výroby vodíku

		cena elektřiny v EUR/MWh										
		-50	-40	-30	-20	-10	0	10	20	30	40	50
doba využití v h/rok	500	3,32	3,75	4,18	4,61	5,04	5,47	5,90	6,33	6,76	7,19	7,62
	1000	0,61	1,04	1,47	1,91	2,34	2,77	3,20	3,63	4,06	4,49	4,92
	1500	-0,29	0,14	0,57	1,00	1,43	1,87	2,30	2,73	3,16	3,59	4,02
	2000	-0,74	-0,31	0,12	0,55	0,98	1,41	1,85	2,28	2,71	3,14	3,57
	2500	-1,01	-0,58	-0,15	0,28	0,71	1,14	1,57	2,01	2,44	2,87	3,30
	3000	-1,19	-0,76	-0,33	0,10	0,53	0,96	1,39	1,83	2,26	2,69	3,12
	3500	-1,32	-0,89	-0,46	-0,03	0,40	0,83	1,27	1,70	2,13	2,56	2,99
	4000	-1,42	-0,98	-0,55	-0,12	0,31	0,74	1,17	1,60	2,03	2,46	2,89
	4500	-1,49	-1,06	-0,63	-0,20	0,23	0,66	1,09	1,52	1,96	2,39	2,82

2020 – elektrolyzér o velikosti 1 MW, ceny v EUR/kg

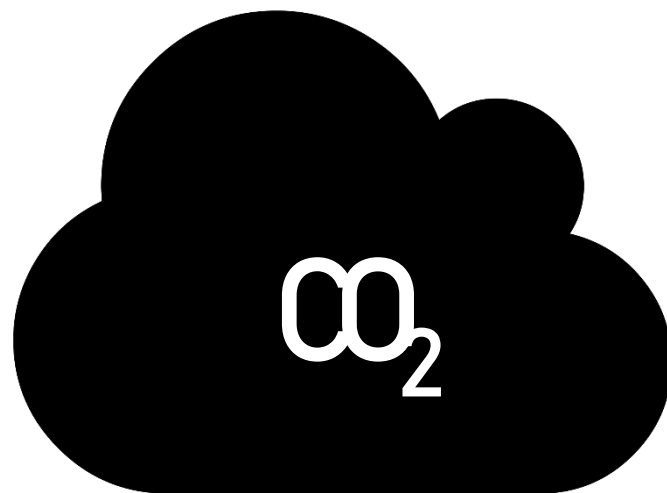
Ekonomické dopady výroby vodíku z OZE

Vliv ceny elektřiny a doby využití na cenu výroby vodíku

		cena elektřiny v EUR/MWh										
		-50	-40	-30	-20	-10	0	10	20	30	40	50
doba využití v h/rok	500	0,36	0,75	1,14	1,54	1,93	2,32	2,71	3,10	3,50	3,89	4,28
	1000	-0,77	-0,38	0,01	0,41	0,80	1,19	1,58	1,98	2,37	2,76	3,15
	1500	-1,15	-0,75	-0,36	0,03	0,42	0,81	1,21	1,60	1,99	2,38	2,78
	2000	-1,33	-0,94	-0,55	-0,16	0,23	0,63	1,02	1,41	1,80	2,20	2,59
	2500	-1,45	-1,05	-0,66	-0,27	0,12	0,51	0,91	1,30	1,69	2,08	2,47
	3000	-1,52	-1,13	-0,74	-0,35	0,05	0,44	0,83	1,22	1,61	2,01	2,40
	3500	-1,58	-1,18	-0,79	-0,40	-0,01	0,38	0,78	1,17	1,56	1,95	2,35
	4000	-1,62	-1,22	-0,83	-0,44	-0,05	0,34	0,74	1,13	1,52	1,91	2,31
	4500	-1,65	-1,26	-0,86	-0,47	-0,08	0,31	0,71	1,10	1,49	1,88	2,27

2040 – elektrolyzér o velikosti 10 MW, ceny v EUR/kg

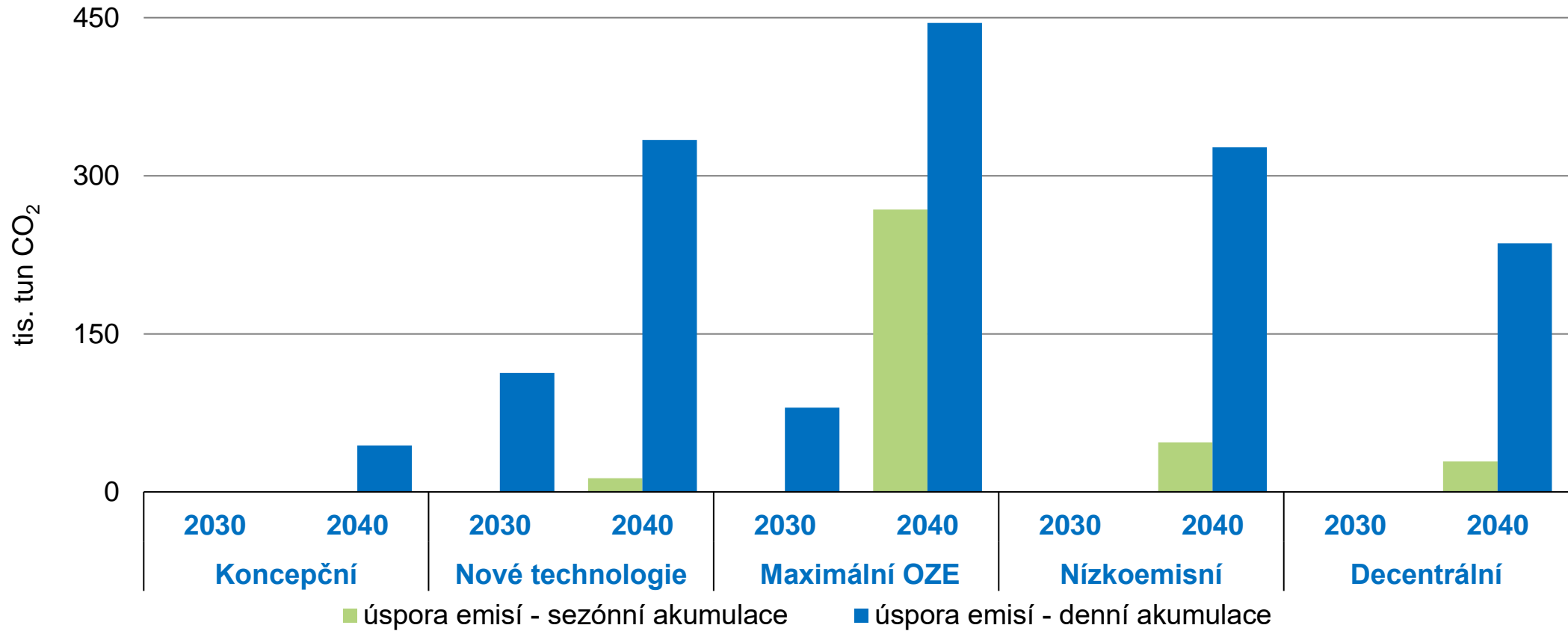

Environmentální dopady výroby vodíku z OZE

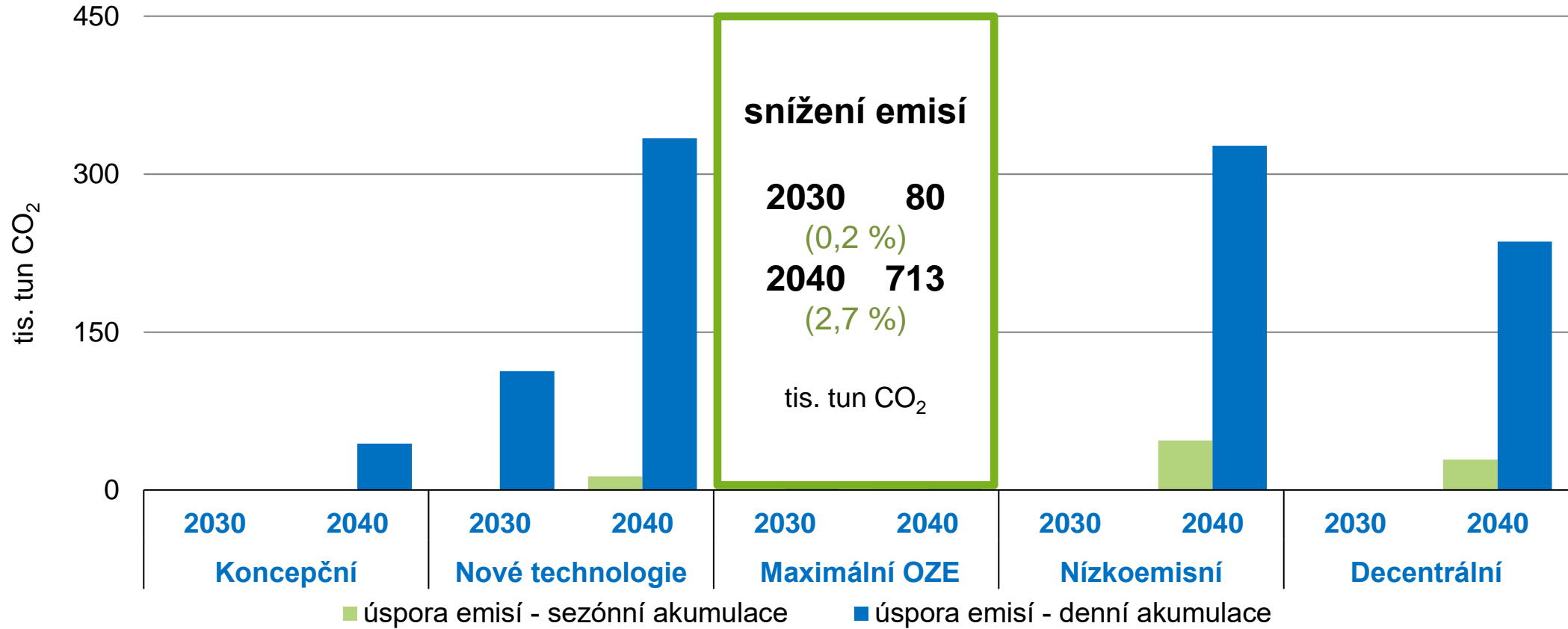
Měrná emisní úspora CO₂ pro různá paliva a různé technologie spalování

alternativní palivo	technologie spalování alternativního paliva	technologie spalování vodíku	emisní úspora kg CO ₂ na 1 kg spáleného H ₂
hnědé uhlí	shodné zařízení		12
černé uhlí			11
těžký topný olej			9
zemní plyn			7
hnědé uhlí	klasická parní elektrárna (účinnost 33 až 46 %)	paroplyn (účinnost 58 %)	15 až 21
černé uhlí			14 až 20
těžký topný olej			12 až 16
zemní plyn			8 až 12

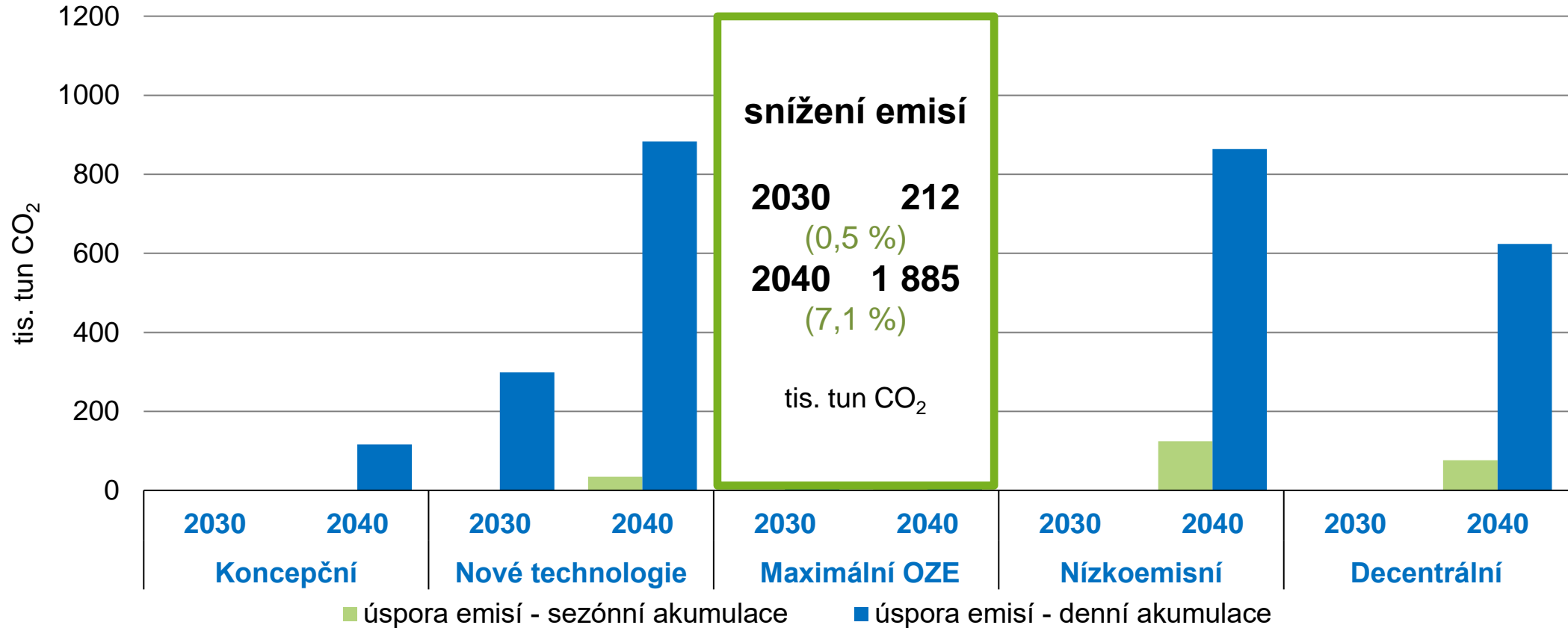
Snížení emisí CO₂ – vodík jako náhrada zemního plynu v paroplynovém cyklu

Snížení emisí CO₂ – vodík jako náhrada zemního plynu v paroplynovém cyklu

Snížení emisí CO₂ – vodík jako náhrada hnědého uhlí v tepelné elektrárně

Srovnání výhledu spotřeby a výroby zeleného vodíku

TWh	2020	2024	2030	2040
evropská vodíková strategie				
spotřeba vodíku v EU	340			
výroba zeleného vodíku v EU		33	333	
kapacita elektrolyzérů		6 GW	40 GW	
německá vodíková strategie				
spotřeba vodíku v Německu	55		90 až 110	
výroba zeleného vodíku v Německu			14	28
kapacita elektrolyzérů			5 GW	10 GW
potenciál výroby vodíku z OZE v ČR				
spotřeba vodíku v ČR	4,23			
výroba zeleného vodíku v ČR			0,4	3,57
kapacita elektrolyzérů			0,5 GW	5,6 GW

Srovnání výhledu spotřeby a výroby zeleného vodíku

TWh	2020	2024	2030	2040
evropská vodíková strategie				
spotřeba vodíku v EU	340			
výroba zeleného vodíku v EU		33	333	
využití elektrolyzérů		non-stop	non-stop plus růst účinnosti o 50 %	
německá vodíková strategie				
spotřeba vodíku v Německu	55		90 až 110	
výroba zeleného vodíku v Německu			14	28
využití elektrolyzérů			asi 4 700 hodin	
potenciál výroby vodíku z OZE v ČR				
spotřeba vodíku v ČR	4,23			
výroba zeleného vodíku v ČR			0,4	3,57
využití elektrolyzérů			1 266 hodin	982 hodin

Srovnání výhledu spotřeby a výroby zeleného vodíku

TWh	2020	2024	2030	2040
evropská vodíková strategie				
spotřeba vodíku v EU	340			
výroba zeleného vodíku v EU		11,3	113	
využití elektrolyzérů		3 000 hodin		
německá vodíková strategie				
spotřeba vodíku v Německu	55		90 až 110	
výroba zeleného vodíku v Německu			8,9	17,9
využití elektrolyzérů			3 000 hodin	
potenciál výroby vodíku z OZE v ČR				
spotřeba vodíku v ČR	4,23			
výroba zeleného vodíku v ČR			0,4	3,57
využití elektrolyzérů			1 266 hodin	982 hodin

Srovnání výhledu spotřeby a výroby zeleného vodíku

TWh	2020	2024	2030	2040
evropská vodíková strategie				
spotřeba vodíku v EU	340			
Rozdíl výroby zeleného vodíku		-22 TWh	-220 TWh	
využití elektrolyzérů		3 000 hodin		
německá vodíková strategie				
spotřeba vodíku v Německu	55		90 až 110	
Rozdíl výroby zeleného vodíku			-5,1 TWh	-10,1 TWh
využití elektrolyzérů			3 000 hodin	
potenciál výroby vodíku z OZE v ČR				
spotřeba vodíku v ČR	4,23			
výroba zeleného vodíku v ČR			0,4	3,57
využití elektrolyzérů			1 266 hodin	982 hodin

Srovnání výhledu výkonu OZE pro výrobu zeleného vodíku

	2030		2040	
roční využití (h)	2 000	3 000	2 000	3 000
evropská vodíková strategie (TWh)	333			
instalovaný výkon FVE a VTE (GW)	222	148		
výroba elektřiny z OZE (TWh)	444			
očekávaný instalovaný výkon FVE a VTE (GW)	80 až 120			
německá vodíková strategie (TWh)	14		28	
instalovaný výkon FVE a VTE (GW)	9,3	6,2	18,7	12,4
výroba elektřiny z OZE (TWh)	18,7		37,3	

Srovnání výhledu výkonu OZE pro výrobu zeleného vodíku

	2030		2040	
roční využití (h)	2 000	3 000	2 000	3 000
evropská vodíková strategie (TWh)	333			
instalovaný výkon FVE a VTE (GW)	222	148		
výroba elektřiny z OZE (TWh)	444			
Rozdíl instalovaného výkonu	+28 až 142 GW			
německá vodíková strategie (TWh)	14		28	
instalovaný výkon FVE a VTE (GW)	9,3	6,2	18,7	12,4
výroba elektřiny z OZE (TWh)	18,7		37,3	

Potenciál výroby vodíku z OZE v ČR je dán primárně rozvojem zdrojové základny ES - zejména FVE a VTE, ale také nabídkou dostupných nástrojů regulace výkonu.

Varianta Maximální OZE předpokládá výrobu vodíku v objemu 84 % stávající výrobní kapacity ČR a snížení emisí CO₂ ve výši 2,7 až 7,1 % emisí celé energetiky.

Očekávání spojená s výrobou zeleného vodíku na základě kapacity elektrolyzérů v případě evropské vodíkové strategie převyšují přibližně 3x reálné možnosti.

Děkuji Vám za pozornost

Michal Kocůrek

michal.kocurek@egubrno.cz